

דאָס לעצטע ליד / משה־לייב האַלפערן

האַט מען אויפֿגעהערט אין גאַט צו גלויבן,
איז די ליבע אויך אַוועקגעגאַנגען —
האַבן מענטשן זיך אין טײַך געוואָרפֿן,
האַבן מענטשן זיך אין וואַלד געהאַנגען.

האַט זיך אָפּגעטאַן פֿון טײַך דער הימל,
האַט אין וואַלד דער פֿויגל שטיל געשוויגן,
זענען פֿאַסטעך־פֿלייט און אַקער־איזן
אויפֿן פֿעלד געבליבן הפֿקר ליגן.

איז געוואָרן פֿון דער ערד אַ מדבר,
האַבן אלע וועגן זיך פֿאַרלאָרן —
איז דער נביא אויף אַ שטיין געזעסן,
ביז ער איז אליין אַ שטיין געוואָרן.

השיר האחרון / משה־לייב הלפרן

עברית: ישראלה בקר

מִשְׁחָדְלוּ לְהֶאֱמִין בְּאַל,
גַּם מִן הָאֱהָבָה כְּלוּם לֹא נִשְׁאַר —
רַבִּים תָּלוּ בַיַּעַר אֶת עֵצָמָם,
אוֹ אֶת עֵצָמָם הִשְׁלִיכוּ לַנֶּהָר.

שְׁמַיִם רָחֲקוּ מִן הַנֶּהָר,
בַּיַּעַר הִשְׁתַּתְּקוּ הַצְּפוּרִים,
תְּלִיל־רוּעִים וְלֵהֶב־מִתְרַשָּׁה
נוֹתְרוּ הַפֶּקֶר וּבִשְׂדֵה פְּזוּרִים.

כָּל הַדְּרָכִים נִמְחוּ וְנִעְלְמוּ,
הָאָרֶץ נִהְפְּתָה מִדְּבַר צִיָּה —
וְהִנְבִּיא עַל אָבֶן אִזּוֹ יֵשֵׁב,
עַד שֶׁלְּאָבֶן הוּא עֵצָמוֹ נִהְיָה.

תל־אביב, אוקטובר 2025

ניו־יאָרק, 1919
(פֿון אין ניו־יאָרק)